

Prova gratis SvD digital i 1 månad

SvD NÄRINGSLIV

Debatt

”Politikerna behöver lära sig mer om patent”

Två ministrar och generaldirektören för PRV vill satsa på mer kunskap om patent. Men de problem som finns för uppfinnare nämns inte. Det finns en rad viktiga åtgärder där politikerna kan göra skillnad, skriver företrädare för Uppfinnarkollegiet.

Carl-Johan Westholm och Dan Brändström Foto: Malin Hoelstad, pressbild

REPLIK | IMMATERIALRÄTT

” Om en bank rånas, kontaktar banken polisen. Om någon blir bestulen på sina patent, då måste den drabbade stämma tjuven/intrångsföretaget.

På Näringsliv Debatt [den 3 januari](#) lyfte närings- och innovationsminister Mikael Damberg och justitie- och integrationsminister Morgan Johansson tillsammans med Patent- och Registreringsverkets generaldirektör Susanne Ås Sivborg fram

betydelsen av immateriella tillgångar och innovationer. Det är ett tecken i tiden och glädjande.

Nyheten som presenterades är regeringens planer att använda 80 miljoner av skattemedel fördelat över några år för ”ett rejält kunskapslyft inom området”.

En bakgrund som nämns är bland annat att bara något mer än hälften av företagen har sökt immaterialrättsligt skydd. Och 30 procent av de företag som fokuserar på att utveckla en teknisk produkt/tjänst/lösning har inte sökt patent. ”Här behövs en större medvetenhet”, betonas det.

Men det finns anledning att fråga sig: medvetenhet om vad, och hos vilka?

I den aktuella artikeln nämns fysiska personer och individer endast i egenskap av konsumenter av produkter. Uppfinningar däremot, sägs det genomgående, sker i och av ”företag”. Den enskilda uppfinnaren är inte ens en anonym marknadskraft, utan en icke observerad.

Reforminstitutet gav 2014 docent Christian Sandström (Chalmers och Ratio) i uppdrag att undersöka i vilka miljöer som svenska uppfinningar tagits fram. Han kom fram till att nästan hälften av de 100 främsta innovationerna, 47 procent, skapats av anställda vid företag och att 33 procent kommit via fristående uppfinnare. Endast 20 procent i samband med forskning vid universitet.

Talet om att det behövs en större medvetenhet slår tillbaka mot artikelförfattarnas egen verklighetsbild, trots de goda avsikterna.

Det är ingen slump att det är stora kapitalstarka företag som söker och innehar patent, i högre grad än vad som står i proportion till deras kapitalstorlek. Patentsystemet tillåter i praktiken stora företag att köra över små företags immaterialrätt. Det kostar ofta mindre för ett stort företag att betala patentjurister att hantera stämningar för patentintrång än att betala patentinnehavaren royalty för att utnyttja licensen. Särskilt gäller det värdefulla patent. Ju värdefullare, desto mer lönar det sig att satsa på att patentinnehavaren i längden inte har råd att försvara patentet.

Om en bank rånas, kontaktar banken polisen. Om någon blir bestulen på sina patent, då måste den drabbade stämma tjuven/intrångsföretaget.

Denna verklighet gäller för uppfinnare i Sverige, både i Sverige och utanför, om patentinnehavaren exporterar sina nyskapelser. Om detta råder full medvetenhet, både hos stora tillverkande företag och små snilleföretag. Det är den viktigaste orsaken till att många uppfinnare inte söker patent.

En patentansökan informerar omvärlden om den nya produkten, men ger dåligt skydd mot intrång. Det enda säkra, förutom det offentliggjorda informationsvärdet i patentansökan, är att det kan kosta långt mer att försvara sig vid intrång och tvister om licenstolkningar än att betala avgiften till PRV.

Till att börja med skulle staten vid upphandling kunna ge direktiv till stora underleverantörer till den offentliga sektorn: Behandla alla de uppfinnare vars idéer ni använder i hela er verksamhet lika korrekt som ni som underleverantörer förväntar er att själva bli behandlade av staten! Här behövs ökad medvetenhet – hos regering och riksdag.

Carl-Johan Westholm

ordförande Uppfinnarkollegiet

Dan Brändström

vice ordförande Uppfinnarkollegiet

Så kontaktar du SvD Debatt:

Redaktör: Carina Stensson, Biträdande redaktör: Carl-Johan Bilkenroth, Mejl: debatt@svd.se, Telefonnummer: 08-135149, Twitter: [@SvDDebatt](https://twitter.com/SvDDebatt), Facebook: [SvD Debatt](https://www.facebook.com/SvDDebatt)